

Børn og på det ti

On-line fotoudstilling ved Dansk Selskab for Ti

af Ellen Bangsbo

Fremtiden ligger som bekendt hos den næste generation der som regel kan bygge deres indlæring på tidligere generationers erfaringer. Mange tibetanske børn og unge der i dag er bosat i Tibet og på det tibetanske plateau lever i lokalsamfund der er i hastig vækst, og hvor der i udviklingens navn sker meget store sociale og kulturelle forandringer, hvilket ofte indebærer at deres forældres oprindelige viden og erfaring ikke længere er de mest efterspurgte kvalifikationer. Dette er specielt aktuelt for de tibetanere der er bosatte uden for byerne som størstedelen af den tibetanske befolkning er på det tibetanske plateau. De højtbeliggende områder i Himalaya plateauet på mellem 3.500 til 4.300 m kan ikke opdyrkes, og her har tibetanske nomader igennem århundreder levet med traditionel hyrdedrift af yakokser og får. Hverdagsliv i disse områder står i stærk kontrast til bylivet i Kinas østlige provinser. I landområderne er analfabetisme og arbejdsløshed blandt tibetanere udpræget.

Mange tibetanske forældre har nu indset at skolegang og uddannelse er nødvendig for at deres børn skal finde arbejde. I det sidste årti har man kunnet opleve små velfungerende landsbyskoler, men disse mindre skoler er ikke længere tilladte, og er nu på myndighedernes direktiv flyttet til de mindre byer. For børn der bor i fjerne og højtbeliggende områder er skolegang fra 1-5 klasse blevet mindre tilgængeligt. For at komme i skole er disse børn nu nødt til at bo på kostskoler, fjernt fra deres lokalsamfund og familie. Der findes stadig buddhistiske klostreskoler der

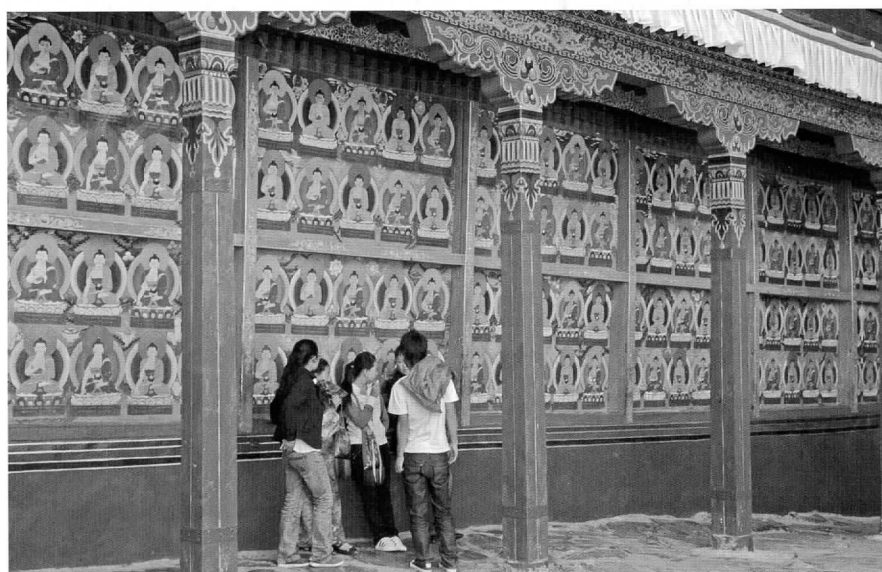
unge tibetanske plateau

Tibetansk Kultur

fungerer delvist som uddannelsesinstitutioner, og hvor klostrene tidligere udelukkende underviste i buddhistisk filosofi har mange klostre nu indført undervisning i sekulære fag for novicer.

En livsform med hyrdedrift i denne del af verden er krævende og barsk, og de færreste unge ønsker at følge i deres forældres fodspor som enten nomadehyrde eller landmand. De unge ønsker at uddanne sig, og få et godt arbejde. Unge tibetanere der ønsker en højere uddannelse er ofte nødsaget til at indskrive sig ved skoler beliggende langt væk fra lokalsamfundet, undertiden i fjerntliggende storbyer som Beijing og Shanghai. Hvis tibetanere skal kunne følge med moderniseringen og få gavn af den økonomiske udvikling skal de kunne kinesisk, men de skal selvfølgelig også lære tibetansk, og nu tillige engelsk. Med indlæring af tre forskellige skriftsystemer er det storesproglige udfordringer de står overfor. Infrastrukturen bliver stadig bedre på det tibetanske plateau, så man kan kun håbe at dette i en ikke fjern fremtid kan medvirke til at tibetanske børn og unge kan fuldføre deres skolegang og uddannelse ikke alt for fjernt fra deres nærmiljø.

Når man taler om Tibet skal man være opmærksom på at hele det tibetanske etniske område dækker et langt større areal end det nuværende Tibet (TAR). Der bor ca. 6. millioner tibetanere i Kina, men heraf bor kun 2,8 millioner tibetanere i selve Tibet (TAR). Over halvdelen af alle tibetanere i Kina er således bosat i Qinghai, Sichuan, Gansu og Yunnan provinserne. Det er derfor mere korrekt at benævne tibetanere i Kina som bosat på Det Tibetanske Plateau.

Billedserien er taget i Tibet (Tibets Autonome Region), samt de tibetanske autonome områder, blandt tibetanere tidligere kaldet Amdo og Kham, i provinserne Qinghai og Sichuan i Kina (PRC) i perioden 2004-2009.

Ellen Bangsbo, antropolog, forfatter og bestyrelsesformand i Dansk Selskab for Tibetansk Kultur.

Billedserien kan ses på www.dstk.dk under Artikler. Foto©Ellen Bangsbo